

**РОЗДІЛ 8. РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИЙ КОМПЛЕКС
У СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ**

Босовська М.В., Ведмідь Н.І. NORECA: тренди інтеграційного розвитку	70
Василиха Н.В., Індус К.П., Готько Н.М. Державна маркетингово-інформаційна підтримка розвитку ринку туристичних послуг	73
Галаченко О.О. Розвиток сфери санаторно-курортних послуг регіонів: проблеми та шляхи вирішення	76
Джаман М.О. Образ регіону як фактор його конкурентоспроможності	79
Кляш М.П., Чернокоз Н.Л. Рекреаційно-туристичний потенціал Карпатських полонин	81
Лендел М.А. Основні складові системи функціонування і розвитку туристично-рекреаційного комплексу регіону	82
Maries G. Management of tourism and visual culture in Maramures County, Romania	85
Сагалакова Н.О., Роскладка А.А. Моделювання системи обліку витрат на туристичний продукт	87
Шелемон Л.М., Симочко М.І. Формування собівартості туристичного продукту	90
Щеглюк С.Д. Сучасні форми просторової організації туризму в регіоні	95

**РОЗДІЛ 9. ФІНАНСОВО-ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ**

Балажук І. Ф., Кошчак Ю. С., Литвинська К. Р. Особливості обліку нарахування та утримання із заробітної плати	97
Бачо Р.Й. Оцінка меж стійкого розвитку ринків небанківських кредитних послуг України	100
Бігдан І.А. Діагностування в системі антикризового фінансового управління підприємствами	102
Блакита Г.В., Карпенко І.В. Формування системи обліку трансфертного ціноутворення на підприємстві	106
Брітченко І.Г., Стойка В.С. Доцільність створення кооперативних банків в Україні	109
Варцаба В.І., Огородник В.О. Український ринок державних цінних паперів	113
Волощук Н.Ю. Підходи до оцінювання фінансового стану та діагностики діяльності підприємства	117
Гончаренко І.Г. Державний фінансовий контроль в контексті соціально-економічної стабільності країни	119
Ігнатишин М.В. Платіжний календар як інструмент оперативного управління грошовими потоками на підприємстві	121
Клевяник В.Ю. Проблеми та перспективи розвитку консалтингового бізнесу	124
Крутова А.С., Нестеренко О.О. Класифікація чинників впливу на інтегровану облікову політику	127
Нагорна І.В. Інфляційні коригування фінансової звітності підприємств: методичні аспекти застосування	131
Підлипна Р.П., Кіш Е.П. Єдиний соціальний внесок у контексті нарахувань і утримань із заробітної плати	133
Підлипна Р.П., Рыбакова Л.П. Управлінський облік як основа для створення ефективної системи управління підприємством	136
Цімблинець Г.І. Механізми стимулювання ефективного використання трансфертів трудових мігрантів	140
Чубарь О.Г. Особливості функціонування біржового та позабіржового сегментів фондового ринку в Україні	143

РОЗДІЛ 5. ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ СИСТЕМ

УДК 334.784

Варварук Ю.Ю.,
аспірант Східноєвропейського
національного університету ім.Л. Українки

ЧИННИКИ РОЗВИТКУ АГРАРНИХ КЛАСТЕРІВ ЯК ІННОВАЦІЙНИХ МЕХАНІЗМІВ АГРАРНОГО СЕКТОРА

Аграрний сектор у сучасних реаліях є чи не єдиним, що демонструє позитивні результати експорту. Його стратегічне значення для економіки України підтверджується зростанням частки у ВВП країни з 9,7% у 2015 р. до 11,63% у 2016 р. В умовах зростаючого значення сільського господарства для економіки України усе більш актуальним стає його інноваційний розвиток, що дозволить у повній мірі скористатися вітчизняним сільгоспвиробникам перевагами торговельної лібералізації в рамках дії зони вільної торгівлі з ЄС.

Під інноваційним кластером розуміють упорядковану, добровільно об'єднану сукупність економічних суб'єктів, розміщених переважно в географічній близькості, що здатні проектувати та виготовляти спеціалізовану конкурентоспроможну на світовому ринку продукцію. У складі кластерного об'єднання вони отримують додаткові переваги завдяки виникненню ефекту синергії від спільного співробітництва, використання науково-дослідних і науково-конструкторських розробок, що сприяють забезпеченню конкурентоспроможності підприємств кластера та інноваційному розвитку регіональної і національної економіки [1].

Процес створення аграрних кластерів в Україні розпочався у 2007 р. із створення у Полтавській області кластеру виробників екологічної продукції. Це угруповання спеціалізується на виробництві екологічно чистого дитячого харчування та об'єднує 30 великих сільськогосподарських компаній, найбільшими з яких є ПП «Агроекологія» та агрофірма «Маяк». При створенні кластеру було задекларовано, що його учасники, які впроваджуватимуть екологічні технології у виробництво, зможуть отримати сертифікат Центру екологічної безпеки споживачів за умови проходження відповідної інспекції господарства. Завданням інспекції є контроль за використанням заборонених хімічних препаратів, генно-модифікованого насіннєвого матеріалу, стимуляторів росту та ін. Сертифікованим підприємствам надається допомога в реалізації продукції за цінами, вищими за ринкові [2].

У 2009 р. був запущений наступний кластерний проект в аграрному секторі – українсько-румунський «Перший аграрний кластер», що діє у Чернівецькій області у формі регіональної громадської організації. Він спеціалізується на вирощуванні плодово-ягідної продукції та розвитку садівництва. Окрім задекларованих завдань з покращення взаємодії

результати їх діяльності чи діяльності осіб, яких вони представляють, з урахуванням критеріїв, які чітко прописані в Податковому кодексі України.

Основні критерії пов'язаності осіб:

- 1) пряме або опосередковане (через інших осіб) володіння корпоративними правами юридичної особи у розмірі 20% і більше;
- 2) одна і та сама юридична або фізична особа приймає рішення щодо призначення одноособових виконавчих органів, 50 і більше відсотків складу колегіального виконавчого органу або наглядової ради;
- 3) 50 відсотків складу колегіального виконавчого органу та/або наглядової ради кожної такої юридичної особи складають одні і ті самі фізичні особи;
- 4) пряма або опосередкована участь держави в юридичних особах (без врахування інших факторів) не є умовою визнання їх пов'язаними особами;
- 5) перевищення суми всіх кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги, отриманої юридичною особою або безпосередньо від фізичної чи юридичної особи, або під їх гарантії, над власним капіталом такої юридичної особи більш ніж у 3,5 рази [2, с.26].

Облік трансферного ціноутворення ґрунтується на принципі «втягнутої руки», який передбачає збільшення податкових зобов'язань пов'язаних осіб до рівня податкових зобов'язань непов'язаних осіб за умови відповідності комерційних та/або фінансових умов здійснених ними операцій [1]. При цьому для аналізу порівнянності комерційних та фінансових умов операції можливий варіант зіставлення внутрішніх операцій з непов'язаними особами та зовнішніх, які є аналогічними операціями між підприємствами-конкурентами.

Встановлення трансфертної ціни в контрольованих операціях згідно з принципом «втягнутої руки» передбачає використання одного із методів:

- метод порівнянної неконтрольованої ціни (Comparable Uncontrolled Price-CUP);

- метод ціни перепродажу (Resale Price Method – RPM);
- метод «витрати плюс» (Cost Plus Method – CPM);
- метод чистого прибутку (Transactional Net Margin Method – TNMM);
- метод розподілення прибутку від операцій (Profit Split Method – PSM).

Обрані підприємством методи та механізм їх використання слід закріпити в Положенні про облікову політику.

Документація з трансфертного ціноутворення подається підприємством до контролюючого органу, в якому платник перебуває на обліку. Отже, підприємства, які здійснювали контрольовані операції, зобов'язані до 1 жовтня наступного року після звітного переліку подати Звіт про контрольовані операції до своєї податкової інспекції.

Звіт про контрольовані операції містить дані про пов'язаних осіб, функціональний аналіз та аналіз ризиків пов'язаних осіб; опис контрольованої операції та умов її здійснення (ціна, опис товарів, робіт, послуг, умови та строки здійснення розрахунків за операцією тощо); економічний аналіз контрольованої операції та методи, що використовуються при визначенні трансфертної ціни; результати порівняльного аналізу комерційних та

фінансових умов операцій; у разі проведення коригування податкової бази означаються відомості про таке коригування.

Для формування системи обліку трансфертного ціноутворення на підприємстві необхідний внутрішній регламент щодо контролю за дотриманням законодавства у сфері трансфертного ціноутворення. Для цього необхідне розроблення:

- реєстрів аналітичного обліку для ідентифікації та накопичення інформації про операції з пов'язаними особами за усіма показниками, що необхідні для формування звітності про контрольовані операції;
- внутрішньої звітності про здійснені контрольовані операції з детальними аналітичними показниками, які потрібні для наступного формування звітності [2, с.205];
- алгоритму вибору та застосування методу визначення трансфертної ціни;
- процедури підготовки зовнішньої документації для звітування про трансфертному ціноутворенню;
- розподіл функцій та відповідальності між працівниками підприємства на всіх етапах формування трансфертної ціни.

Перелік використаних джерел

1. Податковий кодекс України: станом на 01.04.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Засадний Б. Формування облікової політики підприємства щодо пов'язаних сторін / Б. Засадний // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2015. – Вип. 10. – С.24–30.
3. Рогова Н. В. Облікове забезпечення контролю трансфертного ціноутворення / Н.В. Рогова // Економіка: реалії часу. – 2014. – № 5. – С. 204–207.

УДК 336.71

Брітченко І.Г.,

доктор економічних наук, професор,

Ужгородський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Стойка В.С.,

кандидат економічних наук, доцент,

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

ДОЦІЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ КООПЕРАТИВНИХ БАНКІВ В УКРАЇНІ

Кооперативні банки займають вагомe місце у банківських системах розвинених країн, насамперед, Західної Європи. Особливого значення набула їх діяльність у період фінансово-економічної кризи, коли саме такі банківські установи продемонстрували здатність зберігати фінансову стійкість, стабільність та економічну ефективність та зміцнити власні ринкові позиції загалом.

Про масштабність розвитку кооперативного банківського сектору засвідчують дані річного звіту Європейської асоціації кооперативних банків за 2012 р., згідно з яким чисельність установ-кооперативних банків становила близько 4000, зокрема, 72000 філій, які обслуговували понад 216 млн клієнтів. Крім того, впродовж 2003 – 2011 рр. у європейських кооперативних банків середня прибутковість капіталу становила 7,5%, тоді як для інших банків – 5,7% [1].

Сучасна світова практика функціонування виділяє низку характерних рис, притаманних кооперативним банкам, до яких належать [2, с.144]:

- достатній рівень капіталізації та фінансової стійкості;
- специфіка побудови бізнес-моделі, яка полягає у формуванні власності за рахунок членських внесків учасників банку і є менш чутливою до коливань в економіці;
- сформованість антициклічної поведінки і внутрішніх схем гарантування вкладів;
- відлагодженість механізму контролю (за принципом «знизу-вверх»);
- демократизм менеджменту, який базується на активній участі їх членів у прийнятті управлінських рішень.

Крім того, стійкий розвиток кооперативних банків обумовлюють такі фактори [3, с.93]:

1) клієнтами кооперативних банків є, передусім, їх власники-пайовики. Відносини з пайовиками і клієнтами базуються на багатолітній стабільності та надійності, яка зумовлена також іншими аспектами організації кооперативної моделі банківського бізнесу, яка забезпечує акумуляцію значного масиву внесків дрібних інвесторів і постійність клієнтської бази;

2) кооперативні банки спеціалізуються, в першу чергу, на кредитуванні малого й середнього бізнесу своїх пайовиків і їх споживчих потреб, незначні обсяги наданих кредитів знижують ризики, що особливо відчутно в умовах фінансової нестабільності. Також кредитні кооперативи як організації фінансової взаємодопомоги не націлені на отримання надприбутків й уникають ризикових стратегій;

3) структура управління кооперативних банків підпорядковується системній ієрархічній координації у мережі на чолі з центральною інституцією, переважно у формі центрального кооперативного банку чи національної асоціації кооперативних банків і спілок. Центральна інституція має певну автономію у рефінансуванні, регулює ліквідність банків системи, перерозподіляючи надлишкові кошти між ними та розміщує їх на фінансових ринках;

4) важливим аспектом побудови системи управління кооперативних банків є принцип «одна особа – один голос», що забезпечує пріоритетну участь усіх пайовиків в управлінні банком, незалежно від їх статусу та унеможливило фінансові махінації, рейдерські напади тощо.

В умовах сучасного розвитку України серед науковців, банкірів та аграрників все частіше виникають питання щодо доцільності створення

кооперативних банків на території нашої держави. Зокрема, голова агропромислової корпорації «Сварог Вест Груп» А. Гордійчук [4] зазначає, що «...розвивати потужний кооперативний рух без надійних фінансових інструментів, зокрема окремого кооперативного банку, — нелогічно і

неправильно. Це треба робити паралельно зі створенням банку, а його акціонери мають бути членами кооперативу. Цей рух з його позитивним результатом розвиватиметься. Так у всьому світі...Зараз ми активно говоримо з інвесторами та законодавцями, бо такої форми, як кооператив, наразі немає на законодавчому рівні. Про це треба говорити з регуляторами та Нацбанком».

В Україні можливість створення кооперативних банків передбачена наступним законодавством: Господарським Кодексом України, Законом України «Про банки і банківську діяльність», Законом України «Про кредитні спілки», а також Концепцією розвитку системи кредитної кооперації. Проте останній документ було ухвалено ще в липні 2006 року.

Статтею 8 Закону України «Про банки і банківську діяльність» [5] передбачено порядок створення кооперативних банків. Зокрема, передбачено, що кооперативні банки створюються за принципом територіальності і поділяються на місцеві та центральні кооперативні банки. Мінімальна кількість учасників місцевого (у межах області) кооперативного банку має бути не менше 50 осіб. Учасниками центрального кооперативного банку є місцеві кооперативні банки.

До функцій центрального кооперативного банку належать централізація та перерозподіл ресурсів, акумульованих місцевими кооперативними банками, а також здійснення контролю за діяльністю кооперативних банків регіонального рівня.

Органами управління кооперативних банків є загальні збори учасників (пайовиків), рада банку та правління банку. Органом контролю є ревізійна комісія банку. Органи управління та контролю кооперативного банку створюються та здійснюють свої повноваження відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність» [5].

Статутний капітал кооперативного банку поділяється на паї. Рівень мінімального розміру статутного капіталу кооперативного банку встановлюється Національним банком України. Кожний учасник кооперативного банку незалежно від розміру своєї участі у капіталі банку (паю) має право одного голосу. Прибутки або збитки кооперативного банку за результатами фінансового року розподіляються між учасниками пропорційно розміру їх паю.

Слід зазначити, що ще в 2008 р. Кабміном був розроблений та поданий проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань діяльності системи кредитної кооперації», який в грудні цього ж року було прийнято за основу Верховною Радою України [6]. Даним проектом закону передбачався перелік функцій, повноваження та порядок діяльності кооперативних банків, проте до цього часу він не ухвалений.

Враховуючи специфіку діяльності кооперативних банків, найбільш привабливими сегментами національної економіки для їх функціонування можуть стати [7]:

1) сільське господарство – насамперед підтримка класу дрібних фермерів, який на сьогодні лише формується в країні, особливо забезпечення фінансовими ресурсами молодих сімей, що займаються фермерською діяльністю (тваринництвом, рослинництвом, вирощуванням овочів) і залишаються працювати та жити у сільській місцевості;

2) переробна промисловість – підтримка дрібних підприємців, що займаються переробкою сільськогосподарської продукції як у містах, так і в селах з метою продажу її у регіоні виробництва (дрібні пекарні, м'ясопереробні цехи, кондитерські мініфабрики);

3) торгівля – підтримка дрібних торговців, що забезпечують мешканців відповідної території необхідними промисловими та споживчими товарами;

4) сфера побутового обслуговування – забезпечення фінансовими ресурсами підприємців, що надають побутові послуги населенню;

5) туризм – підтримка підприємців, що надають туристичні послуги внутрішнього туризму в країні та займаються зеленим туризмом (зростання зен зеленого туризму в регіонах);

6) ремесло – забезпечення фінансовими ресурсами ремісничих майстерень певної території.

Функціонування кооперативних банків має свої особливості:

1) кооперативні банки створюються на засадах кооперації шляхом внесків (майнових та грошових) його засновників не для отримання прибутку, а з метою взаємодопомоги своїм членам; 2) створення кооперативного банку гарантує рівний та вільний доступ до кредитних ресурсів своїм членам;

3) заснування кооперативного банку дозволить його учасникам сформувати економічно вигідні кредитні ставки і тарифи на послуги на рівні, що не перевищуватиме рівень тарифів на такі ж послуги в інших банках, в результаті чого банківські кредити та обслуговування в цілому будуть дешевшими.

Створення системи кооперативних банків дозволить зосередити грошові ресурси сільського населення, цільове державне фінансування, кредити, отримані від комерційних банків, що дасть змогу ефективніше управляти грошовими коштами та враховувати потреби галузі. Наслідком цього стане раціональне фінансування аграрної галузі та оперативне реагування на її потреби, а також здешевлення кредитів для сільгоспвиробників.

Перелік використаних джерел

1. Європейська асоціація кооперативних банків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.eurocoopbanks.coop>
2. Музичка О.М. Особливості та пріоритети розвитку кооперативної бізнес-моделі банку / О.М. Музичка // Вісник ОНУ імені І.І. Мечнікова. – 2013. – Т.18. – Вип. 3/2. – С.143–146.

3. Чікіта І.Б. Кооперативна модель банківського бізнесу в Європі: досвід для України / І.Б. Чікіта // Вісник Львівської комерційної академії. – 2011. – Вип. 40. – с. 90 – 97.
4. Гордійчук А.: Хочу побажати Тарасу Кутовому зберегти свій «музичний» слух до аграрної галузі і загалом для держави / А. Гордійчук [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://agropolit.com/interview/88-andriy-gordiychuk-hochu-pobajati-tarasu-kutovomu-zberegti-svii-muzichnij-sluh-dlya-agarnoyi-galuzi-i-zagalom-dlya-derjavi>
5. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 р. № 2121-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
6. Постанова Верховної Ради України «Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань діяльності системи кредитної кооперації» від 17.12.2008 р. № 673-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/673-vi>
7. Кравчук Г.В. Зарубіжний досвід функціонування кооперативних банків / Г.В. Кравчук, М.В. Дубина // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Серія «Економічні науки» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://economic-vistnic.stu.cn.ua/index.pl?task=arels&id=615>

УДК 336.761.3

Варцаба В.І.,

доктор економічних наук, доцент,
завідувач кафедри фінансів і банківської справи

Огородник В.О.,

кандидат економічних наук, доцент,
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

УКРАЇНСЬКИЙ РИНОК ДЕРЖАВНИХ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Державні цінні папери — це державні зобов'язання, що випускаються в документарній формі електронній формі центральним урядом, місцевими органами влади і окремими державними підприємствами з метою розміщення позик і мобілізації грошових ресурсів у відповідні бюджети [1].

В Україні існують такі види державних цінних паперів: облігації внутрішніх державних позик України (ОВДП); облігації зовнішніх державних позик України (ОЗДП); цільові облігації внутрішніх державних позик України (ЦОВДП); казначейські зобов'язання України (КЗ); приватизаційні папери.

Обсяги випуску облігацій внутрішніх державних позик протягом 2012–2017 років представлені на рис. 1.

УДК 332(477)(063)

С 91

Сучасні економічні, соціальні та екологічні детермінанти активізації розвитку країни та її регіонів: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м.Ужгород, 28-29 квітня 2017 р. У двох частинах. Ч.2. / Ред. кол.: Лендел М.А. (гол. ред.) та ін. – Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. – 148 с. ISBN 978-617-7333-33-2

У збірнику представлено тези доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні економічні, соціальні та екологічні детермінанти активізації розвитку країни та її регіонів». Розглядаються питання економіки та трансформації управління національним і регіональним господарством. Обґрунтовуються соціально-економічні, екологічні, демографічні проблеми територіальних економічних систем, формування інноваційно-інвестиційної стратегії їх розвитку, напрями економіки природокористування і охорони навколишнього природного середовища. Значну увагу приділено пріоритетам транскордонного співробітництва, зовнішньоекономічній діяльності, розвитку рекреаційно-туристичного комплексу, сфери підприємництва та фінансово-облікового забезпечення зростання економіки.

Видання розраховане на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються проблемами розвитку економіки.

Редакційна колегія:

Лендел М.А. – член-кореспондент НААН України, д.е.н., професор;

Гаврилко П.П. – к.е.н., професор;

Брітченко І.Г. – д.е.н., професор;

Газуда М.В. – д.е.н., професор;

Черленяк І.І. – д.н.держ.упр., професор;

Химинець В.В. – д.е.н., професор;

Кляп М.П. – к.ф.-м.-н., доцент;

Домище-Медяник А.М. – к.е.н., доцент;

Волошенко С.С. – викладач.

Рекомендовано до друку

*вченою радою економічного факультету ДВНЗ «УжНУ»
(протокол №7 від 22 березня 2017 р.)*

ISBN 978-617-7333-33-2

© Ужгородський торговельно-економічний інститут КНТЕУ, 2017

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2017

© Карпатський університет ім. Августина Волошина, 2017

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 5. ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ СИСТЕМ

Варварук Ю.Ю. Чинники розвитку аграрних кластерів як інноваційних механізмів аграрного сектора	5
Гунда Б.М., Гунда Т.В. Гештальт-підхід до управління організаційними змінами	8
Гунтав Т.В. Пріоритетні напрями регіональної промислово-інноваційної політики України	12
Кічук Н.В. Інноваційно-інвестиційний розвиток економіки України	15
Ковач М.Й. Особливості синергетичного ефекту в інноваційному розвитку економіки	18
Кучер А.В., Кучер Л.Ю. Інвестиційна привабливість землекористування регіонів	22
Левковська Л.В., Рижова К.І. Інвестиційне забезпечення відновлення водогосподарсько-меліоративного комплексу України	26
Лукша О.В., Рябоконь П.А. Інноваційні підходи у розробці стратегій розвитку об'єднаних територіальних громад, що поєднують міські й сільські території	29
Навліха Н.В., Лугова М.С. Інвестиційне співробітництво як економічний детермінант активізації сталого просторового розвитку регіону	32
Стадницький Ю.І. Конкуренція технологій у просторовому вимірі	35
Ткач О.В., Максимюк М.М., Балажук С.І. Персонал як основний внутрішній фактор економічної безпеки сільськогосподарських підприємств	38
Химінець В.В. Освітня реформа і розвиток економіки Закарпаття у контексті євроінтеграційної політики України	41
Черленяк І.І., Федурця В.П. Менеджмент фірми та комплексна операційна матриця організаційних процесів	45

РОЗДІЛ 6. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

ТА СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Гладкий О.В., Мірзодасєва Т.В. Рациональне природокористування і комплексна переробка сировини як основна детермінанта регіонального розвитку країни	49
Селіверстова Л.С., Дерій О.Ю. Управління та поведження з відходами: світові практики та українські реалії	52
Цимбалюк І.О. Податкові важелі еколого-збалансованого природокористування	55

РОЗДІЛ 7. ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

І ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Ерфан Є.А. Оцінка напрямів співпраці України з країнами ЄС в умовах прикордонного співробітництва	59
Слісчева Н.Є. Роль транскордонного співробітництва у регіональному розвитку та інтеграційних процесах	62
Черленяк І.І., Симочко М.І. Адаптація промислової політики до викликів повторної індустріалізації України	66